

Maak huidkankerpreventie een speerpunt van het Nederlandse preventiebeleid

Als je het als businesscase zou bekijken, is het een *no-brainer*: het loont als we in nationaal beleid structureel inzetten op het voorkomen van huidkanker. Daarom pleiten wij ervoor huidkankerpreventie op te nemen in het Nederlandse preventiebeleid.

De cijfers spreken voor zich. Van alle kankerdiagnoses die in Nederland worden gesteld is meer dan de helft huidkanker: zo'n 80.000 nieuwe gevallen in 2024, naast bijna een half miljoen mensen die vanwege huidkanker al in ons zorgsysteem zitten. Het is niet alleen de meest voorkomende vorm van kanker, maar ook de sterkst groeiende: in 2032 verwacht men jaarlijks bijna 100.000 nieuwe diagnoses.

De zorguitgaven aan huidkanker volgen deze sterke groei in incidentie; er is berekend dat deze zorgkosten zullen stijgen van €278 miljoen in 2007 naar €1,35 miljard in 2030. Dit betreft overigens alléén de kosten van tweedelijnszorg, terwijl een groeiend deel van de huidkankerzorg gebeurt in de eerste lijn. Ook zijn de kosten van arbeidsuitval door behandelingen en herstel in deze berekening niet meegenomen.

De zorgkosten, naast het persoonlijk leed veroorzaakt door huidkanker, zijn echter niet het enige probleem. Er dreigt nu al een tekort aan dermatologen en de druk op huisartsen is op velerlei fronten hoog. Een zorginfarct dreigt, dus we moeten nu alles op alles zetten om zorg die te voorkomen is, ook daadwerkelijk te voorkomen.

En laat huidkanker, in tegenstelling tot veel andere ziekten, een ziekte zijn die niet alleen vaak, maar ook relatief eenvoudig te voorkomen is. Volgens de huidige inschatting hangt meer dan 90% van de incidentie van huidkanker samen met blootstelling aan UV. Als zonveilig gedrag vanzelfsprekend wordt, voorkomen we een groot deel van de huidkankerdiagnoses.

De urgentie voor huidkankerpreventie werd door het vorige kabinet erkend. Naar aanleiding van het Nationaal Actieplan Huidkanker, opgesteld door de Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland, heeft het Ministerie van VWS destijds een projectsubsidie beschikbaar gesteld. Hiermee zijn grote stappen gezet op het gebied van bewustwording en gedragsverandering, onder andere met een landelijke campagne, gratis educatieprogramma's voor primair en voortgezet onderwijs en het Zonvenant, een initiatief waarbij organisaties aansluiten om samen de bereidheid tot actieve huidkankerpreventie uit te dragen.

Gedragsverandering vereist herhaling en langdurige inspanning. Waar kortdurende campagnes tijdelijk effect hebben, zorgt continuïteit voor blijvende impact. Landen zoals Australië en Denemarken laten zien dat een consistente aanpak van huidkankerpreventie leidt tot een significante daling in huidkankerincidentie en hogere besparingen van zorgkosten dan de voor preventie benodigde kosten. Voor een blijvend effect moeten de inspanningen van afgelopen jaren dus een vervolg krijgen.

Structurele ondersteuning vanuit het nationale beleid is nodig. In het Nationaal Preventieakkoord (NPA) uit 2018, gericht op roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht, ontbreekt geheel ten onrechte UV-blootstelling als gezondheidsrisico. Het opnemen van huidkankerpreventie als speerpunt van beleid biedt niet alleen landelijke financiering, maar stimuleert ook lokale initiatieven. Gemeenten kunnen hiermee projecten financieren die aansluiten bij regionale behoeften, zoals zonnebranddispensers of educatieprogramma's voor risicogroepen zoals kinderen, buitenwerkers en buitensporters.

Het is tijd dat blootstelling aan UV dezelfde prioriteit krijgt als de andere gezondheidsrisico's binnen het Nationaal Preventieakkoord. De maatschappelijke impact van huidkanker rechtvaardigt deze stap. Met relatief lage, maar structurele investeringen in publiekscampagnes en zonneveilige omgevingen kunnen we deze crisis keren.

Politici hebben nu de kans om daadkracht te tonen door huidkankerpreventie als speerpunt op te nemen. Alleen zo kunnen we de generatie van nu beschermen tegen huidkanker later.

De urgentie is duidelijk: omdat het moet én omdat het kan. Laten we samen werken aan een Nederland waarin zonneveilig gedrag vanzelfsprekend is en huidkanker geen onnodige tol eist van onze samenleving.

Benieuwd naar onze ideeën hierover? Graag gaan we met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Marijne Landman
Directeur

Nationaal Huidfonds

Arno Rutte
Voorzitter

Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland